

TẠP VĂN

Vĩnh biệt

1. Thế là đã một trăm ngày của Khánh! Tháng ba cỏ non mới hôm nào còn réo gọi hồn người thức dậy. Vàng mã ư? Tờ tiền giấy bạc nhang thơm đều đủ cả. Nhưng không gian thì hạn hẹp và bóng tối âm u của nhà mồ nào có thể soi rõ được khuôn mặt nó: Khuôn mặt chữ điền đầy đặn, đôi lông mày rất đậm và nụ cười; nụ cười bình thản tưởng như mình chưa chết, tưởng như đang chào đón bạn bè. Nụ cười che nỗi đau chằng? Nụ cười bảo với bạn với tôi rằng: sự sống của mình trong cái hộp đựng nắm tro tàn này sẽ được phục sinh.

2. Thì cứ tin là có phục sinh! Đó là sự cầu xin ai cũng muốn cũng mong cho cõi đời đã mất. Nhưng là sự phục sinh yên bình dù chỉ là hư ảo. Con người bầu víu vào đó để an ủi mình lúc nhắm mắt xuôi tay khi bước sang một thế giới khác. Người ta mơ ước một cõi thiên đường; chẳng ai mong mình lại sa chân vào địa ngục. Mặc dù cái địa ngục mình đã oằn lưng gánh vác suốt chiều dài cuộc sống ở trần gian. Cái địa ngục ấy tùy theo quan điểm mỗi người, tùy hoàn cảnh sống. Hãy để cho ngôn từ được tự do bay bổng. Hãy để cho nụ cười còn mãi trong lòng vợ con bè bạn và nước mắt tiếc thương còn mãi với thời gian.

3. Cũng là tháng tư - cách đây nào có xa gì. Nước mắt Kiên, nước mắt chúng ta đã lưng tròng tiễn đưa anh Cự. Và những giọt nước mắt hiếm hoi lại rơi theo từng hồi chuông tiễn Ngọc. Song có sự trùng hợp ngẫu nhiên giữa hai người. Một người đàn anh

mất đi vào ngày 06 tháng tư, ta lại ngậm ngùi nước mắt cùng bạn bè thấp nhang trước nấm tro tàn đặt chân xuống đất mẹ cũng vào 06 tháng 4. Thời gian cứ thế. Tích tắc vô tình mà không gian đảo lộn không cùng.

4. Ủ, mà lạ thật. Cuối năm trời Sài Gòn có bao giờ u ám, có bao giờ kéo mây về làm một cơn mưa. Thế mà sáng nay lại có một cơn mưa. Cơn mưa dạt dột chuốc vào mình lờ lửng vu vơ. Cũng còn một cái lạ nữa là trời đất Sài Gòn chỉ thấy gió thu ươn mình bò dài đường phố khi ở Nha Trang hoặc xa hơn Đà Nẵng, biển đang dâng lên mời gọi bão về. Cái cho người nơi này một chút băng khuâng nào có biết cái lo buồn rập rình nơi khác. Trời đất vô tình bất nhân là thế! Mà con người vẫn yêu thương cầu nguyện bởi cảm nỗi thân phận mình quá bé nhỏ như hạt bụi như mảy lông trôi dạt trong cõi bao la vô định. Đau khổ kêu trời mong sự cứu vớt. Sung sướng cũng kêu trời. Nửa cảm hờn và cầu nguyện mù mịt tối tăm. Đây là con đường mà ta vui thấy nụ cười tô vẽ nhập nhằng.

5. Tất yếu những ngày tháng của năm hai ngàn không trăm lẻ bảy này cũng là chuỗi ngày tận cùng của ngày tháng cuối năm của thập niên chín mươi thế kỷ trước. Bởi hai cảnh tiễn đưa tuy là cùng một không gian đó những kia là nước mắt. Nước mắt của người thân, của bạn bè ở lại. Đó là buổi chiều mưa buồn bã quá. Chúng ta tiễn “Quyền thuốc Lào” và gia đình nó rời khỏi quê hương theo con quay lịch sử. Ngoài ga mưa trắng tưởng như bọn tân khách cùng Thái Tử Đan đang đội khăn tang đưa tiễn Kinh Kha qua sông Dịch Thủy. Nhưng “Thuốc Lào” không thể cảm khái như Kinh Kha ngâm lời thơ vang vọng:

“Gió hiu hắt, chừ, Dịch Thủy lạnh ghê

Tráng sĩ ra đi chừ không trở lại”

Mà nước mắt đem theo còn quay đầu lại bạo lần trước vào cửa

cách ly. Kinh Kha chết chẳng bao giờ trở lại đất Yên. Quyên, ngót hai mươi năm cơm áo xứ người cũng chẳng thấy trở về. Một Kinh Kha như bao nhiêu Kinh Kha thế hệ chúng ta!

Trái hẳn với những buổi đưa tiễn người đi đầy nước mắt ấy chiều nay một trong những bạn bè đưa “Kinh Kha thuốc lào” qua sông Dịch ngày xưa cũng khăn gói lên đường với niềm vui thăm đứa con mà có thời người ta gọi tiếng rất buồn. Nay con đã “chính danh” và người bố ra đi cũng rất chính danh, đường bệ trong tiếng cười đưa tiễn, đón chào và trên khuôn mặt chữ điền gửi lại bạn bè, hò hẹn tháng ba hầy còn xuân một nụ cười...

6. Bạn bè nhớ nụ cười ấy và chờ đợi. Hàng tuần, trong cái quán cà phê có hai góc ghế già rộp bóng âm u. Cái âm u tự có của thiên nhiên chứ không phải sự gian dối của chủ nhân để những bàn tay hò hẹn. Quán xá chẳng có gì đặc biệt nhưng từ ngày Kim đóng trụ thì bạn bè cũng từ đó “quen hơi bén chỗ”. Một ông bạn đồng môn ở nước ngoài về, lại phong cho quán một cái tên hiệu thứ hai là “cà phê Cali 27” - để đi có chỗ, về có nơi toàn mặt mũi khó quên cả và lần nào cũng như lần nào. Người ra đi hẹn sau Tết về cũng được nhắc đến bởi vì chỗ ngồi quen thuộc mọi khi.

Nhưng hôm nay trong cái không khí không bao giờ êm ả ấy họ ngậm ngùi và yên lặng nhìn nhau ngẫm một nỗi buồn. Từ nay một chiếc ghế bỏ đi.

7. Trong cái nắng chang chang đốt nóng sân phi trường mới buổi gần trưa. Cây cối phía ngoài xa in màu trắng bạc. Người góa phục ngơ ngác trên đất nước mình mà như xa lạ. Tấm khăn voan màu đen trùm kín khuôn mặt không còn nước mắt, lằm lũi đi sau người con trai trưởng. Hai tay anh ôm chiếc hộp đựng hài cốt của người cha. Mặt ngoài chiếc hộp là ảnh người đàn ông có khuôn mặt chữ điền và nụ cười dưới hàng lông mày rậm. Nụ cười rục rở

nắng cuối xuân trên đất trời Sài Gòn đang chờ đợi ngày Chúa Phục sinh. Trong âm vang mừng vui lời cầu nguyện của lũ con cái người. Hỏi rằng liệu một linh hồn vừa lênh đênh trôi dạt vào cõi Thiên đường có ngày về cõi trần gian? Dù trần gian đầy rẫy lũ con cái người tạo ra càng ngày càng độc ác.

8. Khánh của bọn mình ơi! Vĩnh biệt! Chiếc ghế Khánh ngồi vào mỗi sáng thứ tư hàng tuần ở quán cà phê Cali 27, hôm nay đã thật sự được cất đi.

A-men.

ÂN NGỌC

2008

~

TỰ VINH TUỔI GIÀ

*Lắm cảm buồn thay cái tuổi già
Lang thang thơ thẩn một mình ta
Quê cũ ân tình, lưu luyến mới
Thâu đêm tâm sự, chẳng sao mà
Say đắm: đời cười "già mất nét"
Chi nhiều: em gọi "Khứa hào hoa"
Nợ nước tình nhà, lo tạm đủ
Rong chơi sông núi, tuổi chiều tà*

ĐẶNG HUY QUÂN